

An aerial photograph of a large lake with a small, forested island in the center. The surrounding area is densely forested with evergreen trees. In the background, some buildings and a road are visible on a hillside.

QSP

**Nr 6
Augusti
2021
Karlskoga
Radioklubb**

QSP

Tidskriften utkommer
med 10 nr om året

är medlemsblad för Karlskoga
Radioklubb,
SK4KR.

Notiser och meddelanden mottages tacksamt
till nedanstående adress:

Red. c/o Öman,
Valåsen Gamla Jägmästargården 55
691 94 Karlskoga.

E-post: karin.oman@bahnhof.se.

Hemsida: www.SK4KR.se

Klubbens officiella adress:

Karlskoga Radioklubb
c/o Gunnar Nordqvist
Klarbärsvägen 81
69147 Karlskoga

(Plusgirokonto: 92 50 96 – 0. Karlskoga
Radioklubb.)

***Omslagsbild: Utsikt från klubbens repeater.
Fotogr. Ur Hembygdsfören. Saml.***

Det här numret innehåller:

Kalendern		3
Red:s funderingar	SM4UKV	3
En signal har tystnat	SM4UKV	4
Liten antennhistoria från 11-metern och sommarens radiojobb	SM4BKJ	5
Sommaraktiviteter från Jämtlands norra hörn	SM4RPQ	7
Radioskugga		10
Annons Limmared		11
Annons Media City i Värmland		12

Deadline för nästa QSP den 20 september 2021

Kalendern

???		Klubbmöte uteblir pga. av Corona-pandemin
Varje söndag	9.00	SSA-bullen över Sunne-repeatern, 145.775 Op. SM4SEF Bosse /SM4HBG Rolf/
Varje söndag	10.00	Lokaltrafiknät Karlskoga Radioklubb. SK4KR, 145.750 Op. enligt rullande schema: SM4RHU Terje SM4DHP Alf L. SM4BKJ Johnny SM4RPP Alf.H. (Vid förhinder: vidtala ersättare)
OBS! Varje söndag kl. 20.00 SSA-bullen över Karlskoga-repeatern, 145.750 MHz DMR TG2410 / Op. SA3BPE Henrik		
Tester: 2m/ 70cm/ kvartalstest / Upplysn. hos -RPP el. -RPQ		

Red:s funderingar

Återigen en "coronahälsning"! ---

Vi lever fortfarande i corona-tid. "Håll avstånd!" "Stå inte för nära..." - Hur vi nu ska anpassa det till vårt gamla radioklubb-liv är knappast ens tänkbart: vi brukade vara omkring ett dussin personer i den lilla, lilla källarlokalen.... en gång i tiden. Hur det blir under hösten kan man ju undra...

I det här numret finns också ett tack till en av våra trognaste medlemmar, SM4PKA Sven-Erik, som lämnade oss i början av sommaren. Vi saknar honom!
/ Red.

En signal har tystnat...

Vår vän
Sven-Erik Andersson
SM4PKA

har under våren lämnat oss!

Hans tid på jorden var lång – han var född strax före jul 1933
och avled när våren var som vackrast, i tidig maj 2021.

Sven-Erik var sekreterare i klubben SK4KR under en lång
period från slutet av 1980-talet. Han deltog aktivt i klubbens
verksamhet och stod för trafiknätet i en lång rad av år.

Hans signal hör hemma i det tidiga 1980-talet – en period då
klubbverksamheten stod inför stora förändringar. Dels skulle
den gamla klubblokalen komma att rivs – hotet fanns där
under en rad av år -, dels utökades klubben med en rad nya
medlemmar och aktiviteten med deltagande i utbildning,
tävlingar och evenemang av olika slag utökades.

Sven-Eriks engagemang sträckte sig också till annan klubb-
verksamhet i bygden och på grund av sin allergi företog han
också en rad resor om somrarna till värmen söderöver som
han sedan berättade om.

SM4PKA var en trivsamt signal,
en god klubbkamrat!

Vi tackar honom varmt för alla hans radioår!

Vi önskar honom god vila, nu när han slutgiltigt gått QRT.

Vännerna i radioklubben SK4KR

Lite antennhistoria.....

Antennvals-historia

Det var en gång på 80-talet som det här med val av antenn för 27 MHz och piratbandet mellan 27 och 28 Mhz började. Första antennen blev en Super Magnum 5/8-ing med fyra långa horisontella jordplan och en "antistat-boll" i toppen. Några av er minns säkert denna modell. Nästa antenn blev en Sirio Vector 4000 vilket jag inbillar mig varit den bästa vertikalen jag ägt. Dock ganska stor, en gammamatad $\frac{3}{4}$ -våg med lite vindfångande tillbehör, vilket gjorde att en storm slutligen knäckte den. Den tredje antennen skulle därför vara bra på alla sätt och vis och valet föll på en Sirio 2008 (snarlik Sirio 827). Rent radiotekniskt var den bra och mycket effekt och vind tålde den också. Stora ansamlingar kajor och blixtnedslag tålde den dock mindre bra, så nu efter några års tystnad på 11-metern utan toppspröt och allt färre jordplan (sittpinnar för kajor) var det till slut dags för val av nummer fyra. Valet föll på en vindtålig, effekttålig, fågel-ovänlig antenn med relativt lite avkall på prestanda. En Imax 2000 som är en DC-jordad antenn något längre än traditionell 5/8. Återstår nu att se om den uppfyller kraven på allt som händer där uppe i luften... I skrivande stund ej provad men slutligen efter något år i kartong nu monterad (inkl fågelvänligt jordplans-kit).

Lite om montaget

I en del antenn-manualer kan man hitta följande varningstext i det inledande stycket:

You should not attempt to raise a mast in excess of 30 feet in height/length (not including the antenna proper) in a fullyextended condition. Thirty to fifty foot tubular masts must be elevated, a section at a time, with the base or outer section secured in place with guy wires. GET PROFESSIONAL HELP.

Eftersom jag inte kunde uppfylla något av det som står i den texten så får man klura, räkna och chansa lite i stället. Uppgift = byta två trasiga antenner i toppen på en 15-meters stålmast med tre maströr, varav ett tremeters, ovan på det samt antenner... dvs. runt 180 kg, 25 meter hög... Valet föll självklart på att fälla den i ett stycke utan professionell hjälp på egen hand. Efter klurande, svetsande och skruvande utifrån begagnat material från diverse skrymslen så blev den permanenta fällanordningen klar och monterad. Då konstruktionen skulle testas första gången vid nedläggning, dvs. start med noll kg last så väntade några nervösa minuter vid fällningen. Halvvägs fick den åter resas då slagen när vajern på rullen spänns, fastnar och plötsligt rätas ut flera gånger per varv bedömdes bli för påfrestande. Detta löstes med spännband och en kraftig dragfjäder från en studsatta förankrad i huset.

Andra försöket i blåsig väder gick bra och efter SWR-kontroll är det som återstår att provköra riktiga QSO'n en konditions- och störnings- och vind-fri kväll/natt.

Fortsättning följer....

/ 73 de BKJ

(Red.s kommentar: Vi har haft en roande diskussion i red:s familj, om användningen av orden 'mast' resp. 'antenn' och fnissar ibland glatt åt hur det kan bli. Var går gränsen mellan mast och antenn? I användandet eller längden eller omgivningen? Till lands eller till sjöss? Och sitter antennen i mast-toppen eller är alltihopa mast då? Eller har det med grovleken att göra? Det är då begreppet flagga eller fana kommer in i bilden. Och vid Vallby radiostation sitter det väl i alla fall antenner uppe i masttopparna? Flaggorna sitter ju inte där... Vad knasigt det skulle se ut!!! -- Leka med ord är roligt!)

Vy mot "det förbjudna landet" en dag med hyfsat väder.

Sommaraktiviteter från Jämtlands norra hörn

Förra sommaren lyckades jag inte köra ett enda QSO under besöket i stugan så det kunde ju bara bli bättre i år och det blev det verkligen. Hela 27 lyckade QSO på meteorscatter och ett "vanligt" telegrafi-QSO med SM4HFI under 2m-testen i början på augusti. Utöver det fanns ganska många misslyckade försök. Men 13 olika länder kördes och 24 olika rutor.

Från stugan är det rätt hopplöst att försöka köra något annat än meteorscatter på 2m. Visst bevisligen går det för det blev ju ett QSO och det har körts några fler tidigare om åren men det ville sig inte i år.

Vad gäller meteoror så var det en del prat i media om meteorskuren Perseiderna i år. Den återkommer varje år runt den 12e augusti och då kan man ju spendera en stund i mörkret om man vill och se meteorernas ljusa spår styrka fram över himlen. Men meteoror trillar in hela tiden, inte bara vid skurar och det är tur det.

När ett litet gruskorn från rymden trillar in i jordens atmosfär blir det väldigt varmt. Så varmt att atomerna i luften runt gruskornet går sönder. Elektronerna slits loss från sina atomkärnor och båda seglar fria en stund tills de hittar tillbaka till varandra igen. Man säger att det bildas ett joniserat spår. När elektronerna och atomkärnorna förenas sänds det ut fotoner, och det är dem man ser. För oss radioamatörer är dock själva det joniserade spåret mer intressant för på det kan man studsa radiosignaler.

Alla som sett ett meteorspår vet att det inte är så långvarigt. Några bråkdelar av en sekund för det mesta. Så det man gör är att sända ett meddelande gång på gång med hög hastighet under en bestämd tid. Samtidigt lyssnar motstationen om något hörs. För det mesta är det helt tyst men så ibland dyker det där "pinget" upp när en signal studsar på meteorspåret. För att det skall funka får man följa en väldigt speciell procedur. Man sänder och tar emot om vartannat i 30 sekunders intervaller, och vad man skall sända är också i viss mån uppgjort, så det är inte plats för något småprat om senaste fjälltoppsturen, besöket på puben eller det där slutsteget man drömmer om. Det kan bli nog så frustrerande när man vet att det bara fattas en enda liten ping för att kontakten med den där nya rutan skall bli komplett och det bara är tyst, men när pingen smattrar in är det rena fröjden.

Ett fint hjälpmedel för att hitta varandra och tacka för försök eller QSO är också en "chatt" på internet speciellt för oss VHF-nördar. Där kan man annonsera sin aktivitet och göra upp om vilken frekvens man skall försöka på. När man sen avslutar kan man omedelbart tacka för försöket, lyckat eller ej, och kanske göra upp om när man närmast skall prova.

Lite annan radioaktivitet blev det också. Nu brukar jag ändå gå runt på fjälltopparna i trakten men senaste åren har det dykt upp något som kallas toppkortet. Det innebär att om man går upp på några namngivna toppar och stämplar sitt kort så är man med i utlottning av något pris. Jag skaffade ett kort och besökte i alla fall

fyra av de fem toppar som var listade. Jag hade med mig handapparaten och ropade lite men det blev inget napp i Covid-tider. Den enda repeater jag fick upp var LA9WR på Geitfjellet i närheten av Namsos, och jag misstänker att inga norska stationer vågade prata med en Svensk. Vi är ju livsfarliga smittbärare allihop.

Nu är det bara att borra ner sig i arbete över vintern igen och se fram emot nästa sommars äventyr både på banden och kalfjället.

Leif/SM4RPQ

Och så en bild till från RPQ:

En annan besökare på storfjällets topp:

Radioskugga

En av klubbmedlemmarna i SK4KR är en vandrande sådan: det kan bli ett par mil under en vecka. På söndagsförmiddagarna, då det är ”nät” på SK4KR-4, är handapparaten självklart med på promenaden. Var han än befinner sig. Den har varit med i väldigt många mil vid det här laget! --- Det är en välkänd stämma i klubbradion, *SM4POF Fredrik*, som manövrerar den! –

Och visst kan man väl kalla det här ”radioskugga”????

(Astrid Öman tog bilden av sin bror)

YAESU FTDX10

ICOM

IC-705 HF/50/144/430Mhz

15 495:-

Sunspot
MMDV Hotspot

1 495:-

SKANNA
QR KODEN MED
MOBILKAMERA
ELLER
QR CODE READER
FÖR ATT KOMMA
TILL HEMSIDAN

Antennas-Amplifiers

VI ÄR SVENSKA ÅF AV DESSA ANTENNER

Vi har ett stort utbud av maströr & fästen

Radio & Data AB LIMMARED

0325-660 660

info@limmared.nu www.limmared.nu

Vill du komma igång på
tex FT8?

Vi har modem & ett
brett sortiment av
kablage till din radio
från Tigertronics.

AnyTone®

AT-D878UVII
VHF/UHF, DMR, APRS

MARIELUNDSGATAN 52
332 35 GISLAVED

FÖR MER INFO
RING 0325 660 660

Media City i Värmland